

sjálvt um lögtingið rindar 50%, greiða sín part. Stýrið má tí taka upp samráðingar við ríkisstjórnina um statsstudning og bilig statslán til havnabygging.

4) Ravmagnsmálið verður kanska at kosta um 15, kanska 20 milliónir, áðrenn allar Føroyar eru ravmagnaðar. Um finansieran av hesari veldugu uppgávu má landsstýrið taka upp samráðingar við státin.

5) Húsatrotið er heilt nervandi í Føroyum. Her tørvar ein lánskipan, ið kann gera tað ein lætt fyri Føroyingar at fáa byggilán, og tað er fyri menn niðri í Danmörk. Tað er tí semja um, at landsstýrið tekur upp samráðingar við ríkisstýrið um loysing av hesari uppgávu.

6) Vit hava fingið studenta- og preliminariskeið í Havn, sum lögtingið rindar. Men vit eiga eingi hól, ongan kostskúla. Studentaskúli má verða bygdur, somuleiðis kostskúli, og hin hægri skúlin má verða umskipaður eins og tað er aldeilis neyðugt, at fólkaskúlalæraralønningarskipanin má verða bót, um vit ikki skulu koma at sita við onum ella nógv ov fáum lærarum.

Hesar spurningar eru semja um, at stjórnin beinavegin má fara undir at loysa.

7) Inn- og útflutningur stendur sum B-mál. Tað er semja um at gera tað til A-mál og yvirtaka tað.

8) Somuleiðis er semja um beina vegin at fara undir at fáa greiðu á og fasta skipan fyri okkara valuta- og sterlingabólkaviðurskiftum.

9) Samgonguflokkarnir eru vordnir samdir um at royna at fáa loyst flúgvu- og telefon-sambandið við útheimin eins og at útyggja okkara innanoyggja radiotelefon samband.

10) Tað er áður samtykt á tingi at royna at keypa Landmandsbankens aktiur í Føroya Banka. Hetta málið eru samgonguflokkarnir vordnir samdir um at taka upp aftur eins og at taka broytan í bankaskipanini (møguligt nationaliseran av bankalagnum) upp.

11) Mennan av okkara fiskandið er eitt av samgonguflokkanna málum á arbeiðsskránni.

12) Landsstýrinum er álagt at taka upp samráðingar við ríkisstjórnina um rættindi Føroyinga í Grönlandi eins og um statsins útyggjan av havnarviðurskiftunum fyri Føroyingar har uppi, harundir bygging av oljubingum.

13) Samráðst er frá føroyskari og danskari síðu við ríkisstjórnina um eina stórfingna hvalaveiðu við Suðurhavs-hvalaveiðu sum mál. Byrjað skal verða í Føroyum og mögu-

ligt eisini í Grönlandi. Hetta mál eru samgonguflokkarnir vordnir samdir um at viðmæla og styðja av öllum kreftum.

14) Lögtingið hevur sum kunnugt keypt oljubingini í Söldarfirði. Semja er millum samgonguflokkarnar beinan vegin at fara undir at byggja oljubrunna, og skjótast møguligt seta spurningin um lögtingsins einkarinnflutan í verk.

Hesar spurningar eru samgonguflokkarnir sum sagt vordnir samdir um at leggja alla orku á at fáa framt. Tað má sigast, at hetta »arbeiðsprogram« hjá samgonguflokkunum ber í sær stórar møguleikar, um tað kann eydnast at fáa loyst allar spurningarnar.

Visir landsstýrið seg handli-kraftugt og mergjað at fáa avrikað eitt gott arbeiði, kenni eg meg vísan í, at eisini Føroya fólk yvirhövur við ásanna, at vit eru við at stiga ímóti til eina menning og stímbren av andaligum sum figgarligum livi her á landi, sum við verða hitt besta viðmæli og sögudómur, sum vit, ið bera ábyrgdina fyri heima-stýrslógini, kunna ynskja.

Eg ynski lögmanni okkara hjartaliga tillukku við bestu vón um eina góða framtíð fyri land og fólk.

Th. Petersen helt fram, at hann og hansara flokkur hövdu verið ímóti hesi nýggju stýrisskipan og tóku eithvørt fyri-varni.

So var fundur lokin.

Valutaneyðin og hitt fría initiativið.

Nú verður harmast um ta valutaneyð, landið er komið í. Pundini eru uppi. Handil okkara við Ongland verður steðgaður. Vit koma aftur í tey gomlu viðurskifti, at allar okkara sam-handil verða við Danmark, og vit sleppa so státt ikki at venda okkum á hesum fyri samfelagið mest týðningarmikla ökinum.

Skuldin verður lögð á valuta-ráðið, og hitt danska stýrið í landinum. Men ráð eru móti óráðum, og menn siga okkum hvørji ráð, ið eru til at taka. Eitt politiska blaðið mælir til at selja meiri feskisk til Onglands og á tann hátt savna pund saman aftur. Annað krevur Lögtingsval, og hitt triðja mælir til at seta danska stýrið av og fáa reint føroyskt aftur.

Vit hava trivið í hetta handels- og pundsmálið áður, og sjálvandi hava vit ásannað, at hetta er álvarsmikið mál, men vit hava eisini loyvt okkum at bera fram, hvat vit halda er atvoldin til ólagið, og vit loyva

LISTAFELAG FØROYA

hevur í umbúna komandi Ólavsøku at halda framsýning av føroyskari list. Henda framsýning er ætlað ikki bert at umboða myndalist (málningar og standmyndir), men eisini nýtslu-list (t.d. vovnur lutir, knivar, træskurður o. a. sum dygd er í). Tey, ið vilja luttaka, verða biðin um at venda sær til ein av undirritaðu, sum Listafelagið hevur valt til at stila fyri framsýningina.

J. VAAGSTEIN RIKARD LONG S. J. MIKINES
JANUS KAMBA W. HEINESEN

LAGTINGSSKAT

Det bekendtgøres herved, at der den 1. Maj 1948 herfra er afsendt Meddelelse til samtlige de Personer, Selskaber, Institutioner, m. v., der er paalignet personlig Skat til Amtskommunen (Lagtingsskat) for Skatteaaret 1948, om den hver enkelt Person eller Virksomhed paalignede Skat, og at eventuelle Klager over Skatteberegningen vil være at indgive til *Lagtingets Skatteudvalg* inden 1 Maaned efter forannaevnte Dato, jfr. § 4 i Lov Nr. 202 af 15. Maj 1939 om personlig Skat til Amtskommunen.

Opmærksomheden henledes paa, at ved Udlevering af berusende Drikke, skal al forfalden Lagtingsskat være betalt.

Færøernes Oppebørselskontor, den 3. Maj 1948.
J. NICOLAISEN, kst.

AVDÚKAN AV MINNISVARÐA

Komandi sunnudag, 9-5-1948, eru 120 ár, síðan Andrass Mortansson keypti Argir og grundaði bygdina har.

Tessvegna reisa eftirkomarar hansara minnisvarða fyri honum á teim gomlu grundunum harúti. Fer avdúkanin fram kl. 3 sunnudagin, og eru öll ættarfólk og onnur, ið hava áhuga fyri hesum, vælkomín til avdúkanina.

Bussur fer av Vaglinum kl. 2½.

MINNISVARÐANEVNDIN

okkum eisini at bera fram, at vit vænta ikki, at tey góðu ráðini, ið lögd verða, fara at gagnast okkara handilsviðurskifti stórliga, tí orsakinir liggja aðra-staðni.

Vit fara at tora at siga, at so sum samfelagshugsanin er her á landi, var altíð hesin vandin væntaður. Her einsmanga aðra-staðni verður eftiransan mótmælt Allir týðandi menn her á landi seta ta hugsan í hásetið, at fría initiativið má ikki skerjast. Handilsstætturin má fáa rúmar hendur at virka annars stirnar alt virksemi. Stýrisslag og valutaráð miða seg eftir hesum hugsanum. Tað er samsvarandi slikari hugsan beinast at játta monnum útlendskan valuta, um hann so fer fyri vörur, ið ikki livstýðandi eru.

Men slikur virkisháttur batir ikki í okkara dögum. Vit kunna ikki halda okkum til liberalistiskar hugsjónir í einari verð, sum er trond av reglum og bondum. Vinstrastjórnin í Danmark mælti til at geva handilin leysan, men hon rann seg upp í haft beinanvegin. Ísland gjörði somu mistök, sum vit sýnast at hava gjört. Noreg er eitt land, sum er vunnid eina fremst í uppbygging, og teir hava ikki verið hangnir at knýta fast og seta reglur. Javnaðarstjórnin har setti mann at stýra valutaráðnum og gövu honum bart út einaræði.

Hetta er tí eingi ráð at velja Ting og fylkja tað við Fólka-

flokksmonnum, sambandsmonnum, Loysingarmonnum ella gl. Sjalvstýri. Lagið verður beint tað sama. Tí hóast umboðsmenn fyri hesar flokkar kendu seg leysar av slikum gomlum megin-reglum, so váddu teir sær ikki at ganga móti veljarum sínum.

Nú verður sagt, at hetta er bara ein propaganda fyri Javnaðarflokkin. Sigið hvat ið sigast vil. Javnaðarhugsanin er ein alheimshugsan, og hon setir eftiransan av samfelagnum og einstaklingsins figgjaraskapi sum sitt fremsta mál — og serliga í slikum vandatíðum.

Javnaðarflokkurin í Føroyum er bara ein minnilutflokkur, og hann kann litla ávirkan gera á landsins stýrisslag. Hann kann bara fremja okkurt við at fáa aðrar í parti við sær ella fara í parti við aðrar flokkar.

Hann rædist ikki Lögtingsval. Men um tað skuldi verið, so sigur hann, at nýggja Lögtingið má verða sett av monnum, ið fremja javnaðarmannahugsanina. Um vit gera nýtt valutaráð ella vit skúgva burtur hitt gamla danska valdið og árinid, so fara vit aftur í sama trakkid. Skal samfelagið bjarga sær og skal uppbygging Føroya eydnast í hesum ivatíðum, so mugu menn til ródrið, ið ganga nýggjar leiðir, og sum ikki óttast at ganga móti gomlum reglum og mæla monnum ímóti.